

A-Kruunun podcast – vieraana Venla Bernelius

”Musta se ihana kaupunki on kauheen ihana ikäänkuin käsite, myöskin just siksi että se herättää ajatuksen siitä että ympäristö voi olla inspiroiva, se voi olla ihana, se voi olla sellainen johon haluaa niinkuin astua sisään. Ja mä ajattelen että meillä voisi ja pitäisi olla kunnianhimoa just sellaisen kaupungin luomiseen. Ja ympäristössä, jossa ihminen lumoutuu niin ihmisenhän on silloin sen keskellä hyvin konkreettisesti ja innoissaan ja haluaa olla siellä.”

Asumisen laatu -podcast keskittyy nimensä mukaisesti asumisen laatuun monelta näkökulmalta. Haastateltavina on alan asiantuntijoita laidasta laitaan ja pyrimme kaikkien kanssa löytämään näkökulmia, jotka eivät välttämättä muuten pääse esiin.

Minä olen toimittaja Päivi Ruuskanen ja juonnan tämän podcastin, jonka meille tarjoaa A-Kruunu Oy, valtion erityistehtäväyhtiö, joka rakennuttaa kohtuuhintaisia ARA-vuokra-asuntoja.

Tässä jaksossa vieraanani on Helsingin yliopiston kaupunkimaantieteen apulaisprofessori Venla Bernelius. Hän on keskittynyt viime vuosina tutkimustyössään alueelliseen eriarvoistumiseen ja erityisesti kouluun liittyviin kysymyksiin. Laajennammekin tällä kertaa asumisen laatu -näkökulmaa segregaatioon liittyviin seikkoihin ja siihen miten sitä pystyttäisiin asumisen kautta ehkäisemään. Tervetuloa Venla.

-Kiitos

- Kertoisitko alkuun mitä tutkimuspöydälläsi on parhaillaan työn alla ja miksi aihe on ajankohtainen?

Parhaillaan me tarkastellaan esimerkiksi lähiöiden kehitystä, eli näiden 60-70 -luvulla rakennettujen lähiöalueiden sosiaalista tai sosiaalisia kehityskulkuja ja sitä että millä tavalla myöskin lähiöitä voisi ehkä visioda uudelleen

- Ja ajankohtaiseksi sen tekee?

Segregaation näkökulma ihan erityisesti, eli me nähdään että monilla kaupunkiseuduilla myös itseasiassa vähän yllättäen ehkä monilla pienillä kaupunkiseuduilla tällainen eriytymiskehitys on lientynyt vanhoilla lähiöalueilla ja siinä mielessä kysymys on erittäin ajankohtainen kaupunkien vetovoiman ja sosiaalisen kehityksen ja ihmisten hyvinvoinnin näkökulmasta sekä isoilla että pienemmällä kaupunkiseuduilla.

- Moni tietysti miettii kuinka huolissaan meidän pitää olla segregatiosta Suomessa tällä hetkellä?

Segregaatiotutkimus Suomessa alkoi oikeastaan 2000-luvun alkupuolella ottaa vauhtia. Silloin miellä oli vielä hyvin usein ajatus siitä, että segregatio on meillä vielä hyvin vähäistä. Puhuttiin kuitenkin Suomesta lintukotona. Mutta kyllä meillä nyt näkyy hyvin voimakkaasti itse asiassa se että jo sieltä 90-luvun lamasta alkanut eriyttävä kehityskulku on 2000-luvun kuluessa vielä tiivistynyt ja syventynyt. Kyllä mä sanoisin että se on asia josta meidän ihan oikeasti kannattaisi olla pikkuisen huolissaammekin jo. Koska tällainen asuinalueiden voimakas sosiaalinen eriytyminen eriyttää myös ihmisten arkikokemukset naapurustoon heidän käyttöliittymänsä yhteiskuntaan, ihan erityisesti lasten tulevaisuushorisontit ja näkökulmat siihen, mitä yhteiskunta on. Minkälaisia mahdollisuuksia on tarjolla ja

minkälaista elämä on, niin se voi tämmöisen voimakkaan sosiaalisen alueellisen eriytymisen seurauksena kyllä eriytyä aika voimakkaasti. Eli siinä mielessä se ilmiö on hyvin todellinen, se on konkreettinen ja tämmöinen erojen kasvu voi olla erityisesti lasten näkökulmasta aika huolestuttava.

- Mutta vielä on tehtävissä asioita?

Hyvin paljon. Kyllä siitä lintukodosta on edelleen hyvin paljon jäljellä. Ja meillähan on tavattoman vahvat ja hyvät rakenteet, hyvinvointivaltio kannattelee kuitenkin ihmisiä. Meillä esim koulut on erittäin hyvälaatuisia edelleen kaikkialla, eli siinä mielessä meillä ei ole sellaisia absoluuttisia kaupunkikehityksen mustia aukkoja, tai sellaisia asuinalueita, jotka ois jollain lailla niinkuin umpiperiä, joista ei olisi mahdollista ponnistaa hyvään elämään ja joilla ei olisi mahdollista elää hyvää elämää. Meillä on kuitenkin edelleen myös se tilanne että hyvin valtavalla valtaosalla alueista, myös niistä jotka on esim. mediassa jossain määrin huonomaineiksi leimattuja, niin niillä kuitenkin suurin osa ihmisistä kokee elävänsä hyvää elämää.

- Hyvä näin, lohdullista kuulla. Tuosta onkin hyvä hypätä Ihana kaupunki -teesiin. Olet kertonut ihastuneesi kollegoittesi lanseeraamaan Ihana kaupunki -teesiin. Sen mukaan ihminen pitäisi toiveineen laittaa keskiöön ja ymmärtää että asuminen on ihmisten elämää ja elämäntapaa, ei vain taloutta. Kerrotko mitä ihmisen laittaminen keskiöön tarkoittaa. Eli millainen asuinympäristö vastaisi parhaiten ihmisten tarpeita ja toisi asumiseen laatua.

No me ollaan usein esim opiskelijoiden ja monen kolleegoidenkin kanssa keskusteltu myös käsitteestä lumoava kaupunki. Siitä että mitä tarkoittaa se että kokee lumoutuvansa ympäristöstään, ja myöskin elämästään, ja ikäänkuin siitä päivästä tän alueen lumoavuuden kautta. Ihmisilläähän on hirveen vahvoja muistoja ja mielikuvia paikoista, ja musta on hirveen hauskaa, me esim. just luetaan mun esikoisen kanssa iltasatuna Tarua Sormusten Herrasta ja siinäkin näkyy esim että fantasiakirjallisuudessahan kaupungit esiintyy usein nimenomaan hyvin lumoavina. Tolkien on luonut monia satumaisen ihania kaupunkeja joita hänkin kuvailee hyvin innoissaan. Ja se usein liittyy nimenomaan siihen myöskin miltä se kaupunki näyttää. Ihminen on aika herkkä ympäristölleen ja sen esteettiselle laadulle. Mä jotenkin ajattelen, musta se Ihana kaupunki on kauheen ihana ikäänkuin käsite, myöskin just siksi että se herättää ajatuksen siitä että ympäristö voi olla inspiroiva, se voi olla ihana, se voi olla sellainen johon haluaa niinkuin astua sisään. Ja mä ajattelen, että meillä voisi ja pitäisi olla kunnianhimoa just sellaisen kaupungin luomiseen. Ja ympäristössä, jossa ihminen lumoutuu niin ihminenähän on silloin sen keskellä hyvin konkreettisesti ja innoissaan ja haluaa olla siellä. Mulle se tarkoittaa tätä.

- Molemmat termit on kyllä ihastuttavia, sekä ihana että lumoava saa kyllä hymyn huulille. Jos sun pitäis arvostella kouluarvosanalla tämänpäivän tilannetta siitä, että miten ihminen on keskiössä. Jos ihminen keskiössä on kymppi, niin minkä arvosanan antaisi tilanteellemme nyt ja miksi?

No ehkä kokonaistilannetta on kauheen vaikea arvioida, koska meillähan on tällä hetkellä hyvin erilaisia alueita, mutta ehkä oltais jossain siellä seiskan-kasin paikkeilla nyt ehkä yhteiskuntana siinä mielessä, että vaikka meillä suunnitellaan hirveen toimivia ja hyviä asuinalueita, niillä on pääsääntöisesti palvelut meillä erittäin kunnossa ja niillä voi ikäänkuin toiminnallisesti elää hirveen hyvää elämää. Ja ehkä just sellainen että ihminen kokee

kuuluvuutta paikkaan sen paikan laadun ja paikan kautta, niin siinä meillä on ehkä vielä pikkuisen kuitenkin petrattavaa.

- Mitä sä tekisit, jos voisit päättää että lisättäis lumoavia piirteitä, niin mitä lisättäis? Nyt viimevuosina on yleistynyt hirveen paljon kaupunkitutkimuksen piirissä, ei pelkästään kaupunkiarkkitehtuuritutkimuksen vaan myös esim. kaupunkisosiologian ja kaupunkimaantieteen piirissä paikkojen laadun ja ihmisten kokemusten tutkimus. Ja siellä on nousut varsinkin kaksi asiaa hyvin merkittäväksi. Ensimmäinen on esteettinen kokemus. Sille ei oo oikeestaan laitettu hirveesti painoarvoa vielä niinku kaupunkisuunnittelussa siinä mielessä miten ihminen kokee. Meillähän on hirveän taitavia arkkitehtejä ja aluesuunnittelijoita jotka osaa kyllä miettiä sitä tilaa ja sen sommittelua. Mutta miten ihminen sitten kokee sen alueen, niin se on aika iso asia vielä. Toinen on mittakaavan kokemus. Se että miten esim. katutila koetaan, onko se ihmisen kokoinen ja onko se sellainen käsitettävän, käveltävän oloinen. Nää on ne kaksi asiaa joita mä aatelin, erityisesti se koettu kauneus ja viihtyvyys ja toisaalta se koettu mittakaava.

- Se on tietysti katsojan silmissä, mutta kyllä oon ihan samaa mieltä että vähän enemmän siihen vois kyllä todellakin, tai itse asiassa aika paljonkin enemmän kiinnittää huomiota jos nykykaupunkimiljöötä ajatelee. Entä sitten jos mietitään että nyt kovasti puhutaan korkeasta rakennustuotannosta, haluttais korkeita taloja, siinä erityisesti vois kuvitella että tämä ihmisen mittakaava kärsii, ihmisen kokoinen mittakaava kärsii.

Siinäkin toisaalta välillä näkee hirveen taidokkaita ratkaisuja. Arkkitehdit loppujen lopuksi kun ne päästää luovuutensa valloilleen, ne on kyllä luovia olentoja. Hirveen monen suurkaupungin keskustahan on itseasiassa hyvin tiivis, hyvin korkea, mutta silti siellä säilyy nimenomaan kokemus sellaisesta vaihtelevasta, jollain lailla kuitenkin ihmisen mittakaavan kokoisesta kaupungista. Esim Manhattanin monissa osissa kävellessä ei tuu sellainen olo että se mittakaava hukuttaisi ihmisen, vaan pikemminkin siitä muodostuu pikemminkin kiehtova kaupunkilabyrintti, jossa kokoajan talojen julkisivut vaihtelee hirveesti, jossa on kuitenkin mukava olla ja kulkee. Ja toisaalta esim. monesta kanadalaisesta kaupungista näkee että niissä taas on pelattu tällaisella monikerroksisella mittakaavalla niin että esim saattaa kadun varsi olla varsin matala, ja korttelin keskellä onkin sitten kovin korkea, jolloin se mittakaavan vaihtelu myös tuo sellaisen itse asiassa hyvin intiimin mittakaavan kokemuksen ihmiselle. Välttämättä mä en kontrastoisi sitä korkea-matala, tietysti sekin riippuu hyvin paljon siitä miten se on tehty ja mihin, mihin se korkea rakentaminen sopii.

- Aivan, monisyinen asia. Usein laitetaan ihminen ja talous vastapuolille, miten talousnäkökulman korostuminen vaikuttaa asumiseen tällä hetkellä?

No se on varmasti monenkin podcastin kokoinen kysymys, mutta kyllähän siinä on se tehokkuuden vaatimus, ja ymmärrän sen toki hyvin, niin on on kuitenkin tuottanut nimenomaan fokusta vähän ohi sen koetun ympäristön. Ja toisaalta tietysti meillä on ollut hyvin paljon keskustelua myös siitä asuntorakentamisen tavasta suhteessa omistusasumiseen, vuokra-asumiseen ja muuhun tällaiseen, joka myös toki vaikuttaa ihmisten asumisen mahdollisuuksiin asua erilaisilla alueilla. Mutta en lähtökohtaisesti varsinkaan tässä keskustelussa estetiikasta tai koetusta kaupunkitilasta ajattelisi että millään lailla talous ja sit se kokemus lumoavasta kaupungista olisi millään lailla vastakkain. Lähinnä ehkä sitä lumoavuutta tai jonkunlaista ihanuutta pitäisi muistaa ajatella sen talouden

rinnalla. Kauneushan ei välttämättä esimerkiksi maksa kauheasti. Eli se voi olla ihan tehtävissä sellaisella mittakaavalla ja istutuksilla ja sillä miten aluetta rakennetaan. Nämä ei välttämättä ole kalliita ratkaisuja.

- Hyvä esimerkki on esim. 50-luvun arkkitehtuuri, 50-luvun kaupunginosat, jolloin oli vähän rahaa tehdä niitä taloja ja miljöitä, ja jos tänä päivänä mietitään niitä, niin moni pitää niitä miljöitä aivan ihastuttavina ja ihanina.

Kyllä, samoin on paljon esim 1900-luvun alun alueita, jossa on paljon puurakentamista esim. uusklassistista rakentamista, vaikkapa nyt Helsingistä esimerkkinä Puu-Käpylä, joka ei ole ollut kallis rakentaa sinänsä, mutta joka on yksi sellaisista lumoavimpina koetusta miljöistä. Tässä on myöskin kauheen kiinnostavaa se, että kun katsotaan alueiden nimenomaan houkuttelevuutta, sit, sen talouden näkökulmasta siinä mielessä että missä ihmiset on valmiita maksamaan asumisestaan enemmän, mitkä alueet on olleet sellaisia, missä asuntojen hinnat on kehittyneet hyvin voimakkaan nousujohteisesti. Nehän on usein kauniiksi koettuja alueita. Vantaalla esim. Kartanonkoski on hyvä esimerkki alueesta myös, joka on etäämpänä keskustasta, mutta selvästi onnistunut olemaan kauneutensa kautta hyvin vetovoimainen.

- ARA-asuminen mielletään tänä päivänä hyvin voimakkaasti kohtuuhintaiseksi asumiseksi. Miten ARA-asumisen roolia voisi korostaa, mikä merkitys sillä on tällaisessa Ihana kaupunki -ajatuksessa?

Mun mielestä kahdelta osin keskeisen tärkeä. Ensinäänkin sen kautta että ARAhan on itseasiassa monena vuosikymmenenä ollut suunnannäyttäjä esim puurakentamisessa. Ja monessa nimenomaan asumisen laatuun ja myöskin visuaalisten uusien ratkaisujen pohtimiseen. Eli ARAlla on mahdollisuus olla monella tapaa sellainen uusien ratkaisujen suunnannäyttäjäkin. Ja sitten toinen puoli, joka mun mielestä kiinteesti liittyy siihen ihanan tai lumoavan kaupungin ajatukseen ARAssa on myös se, että kohtuuhintaisena asumisena se on aidosti saavutettava myös ihmisille joilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia välttämättä aina valita asumisensa kaikkia osatekijöitä. Ja siinä mielessä kyllähän tällaisen lumovan, ihanan paikan pitää olla monelle, kotitaloudelle ja kaikille ihmisille jollain lailla saavutettavissa, mutta ARA on ytimessä toki siinäkin mielessä, monimuotoisten, kaikille avoimien alueiden luomisessa.

- Onko ihana kaupunki tai lumoava kaupunki -teesi utopiaa? Mitä siihen pääseminen vaatisi?

Toki se että mä aloitin Tolkienin Keskimaasta, voi kuulostaa siltä että puhutaan täysin utopistisesta fantasiamaailmasta, mutta kyllähän loppujen lopuksi meillä on hirveen hyviä ja ihania kaupunkiympäristöjä. Meillä on kokonaisia kaupunkeja jotka koetaan yleisesti hyvin viehättäviksi. Niitä on tehty monella vuosikymmenellä, monella vuosisadallakin. Esim Barcelonan koko keskustahan on sellainen mitä ihmiset tulee katsomaan toisista maista, siksi että se on niin upee, sellainen Art Nouveau -tyylinen ihana kaupunki. Mä en pidä yhtään utopistisena sellaista etteikö me osattaisi sellaista tehdä. Nyt kun teknologia on edennyt ja ihminen on käynyt kuussakin jo 60-luvulla, kyllähän todella meillä on kaikki mahdolliset välineet. Ja mä olen itse asiassa hirveän innostunut ja optimistinen varsinkin 3D-tulostamiseen liittyvän rakentamisen kautta. Sehän tuo ihan uudenlaista välinettä. Meillä on hyvin pitkään oltu nimenomaan huolissaan siitä, että kun käsityön kustannukset on niin valtavan korkeat, niin ei pystytä esim. sellaisiin arkkitehtoonisiin

ratkaisuihin joita paikallaan rakennetut talot on mahdollistaneet yli 100 vuotta sitten. Nythän kaikki on mahdollista kohta.

- Aivan totta, tuohan on ihan hyvä muistutus, mitä on tuleva, lohdullista tuossakin mielessä, monesti miettinyt itekin sitä kuinka on pystytty tekemään 100 vuotta sitten niin ihanaa käsityötä, ja että tietää että se ei ole enää käytännössä mahdollista toteuttaa, mutta tuo 3D-tulostushan on ihan oiva malli siihen.

Sehän on upee, siis kun katsoo mitä vaan nykyajan teinit tulostaa lähikirjastossa upeita lohikäärmehahmoja, niin kyllä me voidaan rakentamisessa tehdä kohta aivan upeita asioita.

- Pohdimme tässä asumisen laatu -podcastin jaksossa Helsingin Yliopiston kaupunkimaantieteen apulaisprofessori Venla Berneliuksen kanssa laadukkaan asumisen elementtejä erityisesti alueellisen eriarvoistumisen näkökulmasta.
- Yhdysvaltalaiset kaupunkitutkijat ovat nostaneet voimakkaasti esiin viime vuosina kuinka suuria kustannuksia segregatio aiheuttaa yhteiskunnalle. He myös korostavat että ratkaisun avain löytyy erityisesti asumisesta, mutta ei suinkaan markkinalähtöisesti. Yllättävää kyllä yhdysvaltalaiset tutkijat haikailevat pohjoismaisen hyvinvointimallin perään ja perustelukin on melko yllättävä. Meidän malli nimittäin toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla amerikkalaista unelmaa, koska ihmisillä on mahdollisuus luokkanousuun. Miten sinun mielestäsi Venla asumisen kautta parhaiten ehkäistään alueellista eriarvoistumista?

Yhdysvalloissa tosiaan on noussut hyvin paljon, samoin itseasiassa Kanadassa nyt viime vuosina juuri keskustelu siitä, että miten valtava pulma segregatio onkaan. Siellähän varsinkin yhdysvaltojen puolella ongelmat on ikäänkuin moninkertaisia meihin nähden. Ja siellä on havaittu myös että tällainen hyvin voimakas sosiaalinen eriytyminen itseasiassa myöskin vaikuttaa ihmisten elämänmahdollisuuksiin. Esimerkiksi lapsi joka kasvaa erittäin huono-osaiseksi muotoutuneella alueella, on huomattavasti todennäköisemmin vielä aikuisena hyvin pulmallisessa tilanteessa verrattuna lapsiin jotka kasvaa tällaisella hyvin sekoittuneella tai hyvinvoivalla alueella. Ja sitä kautta ne kustannukset muotoutuu suuriksi. Ja asumiseen on kiinnitetty huomiota varsinkin yhdysvalloissa siten, että pitäisi pystyä avaamaan kaikenlaisia alueita myös pienituloisimmille ihmisille, jotta tällaiset erittäin voimakkaat huono-osaisuuden keskittymät saatais ikäänkuin purettua. Kenellekään ei ole haittaa siitä sinänsä, että itsellä on kaikenlaisia naapureita, eli tällainen sekoittunut asuinalue ei ole haitallinen. Haitallista on yhdysvaltalaistutkimuksen mukaan erityisesti nimenomaan se huono-osaisuuden keskittyminen. Tästä näkökulmastahan suomalainen, just tää ARA-rakentamisen tapa ja sellainen ajatus sosiaalisesta sekoittamisesta, että myös kalliimmille alueille rakennetaan tämmöistä niinkuin edullisempaa vuokra-asuntotuotantoa on se yksi elemetti. Mutta toinen asumiseen voimakkaasti liittyvä kysymys ja kaupunkisuunnitteluun liittyvä kysymys on se että kuitenkin loppujen lopuksi segregatian varsinainen ajuri eli tämän alueellisen eriytymisen ajuri eivät ole itse ne pienituloiset tai huono-osaisemmat ihmiset, vaan he menevät sinne, minne muut eivät halua, koska se on heille tarjolla, erityisesti tämmöisessä markkinavetoisessa mallissa. Siinä mielessä segregatian se ydindynamiikka, ydinajuri ovat ne keskituloiset kotitaloudet, joilla on varaa valita oma asuinalueena. Tässä kohtaa tietysti se asumisen laatu, asuinympäristön houkuttelevuus myös kauneus, tulee aivan keskeiseksi kysymykseksi. Eli miten me luodaan sellaisia alueita, jolle me, joilla on varaa valita haluavat muuttaa. Eli nää kaksi elementtiä. Kohtuuhintaisuus ja sen

löytyminen kaikilta alueilta ja toisaalta se kaikkien alueitten houkuttelevuus on ydinelementti.

- Jos tuon asian kääntää, niin millä tavalla segregatio toisaalta vaarantaa asumisen laadun?

Siinä tulee nimenomaan näissä tällaisissa huono-osaisuuden keskittymiksi myös julkisuudessa leimautuvilla alueilla, niin hyvin usein sitten segregatio tuottaa sellaisia sosiaalisesti häiriöherkiksi koettuja alueita, tai tällaisia toivottomuuden keskittymiä, joissa ihmisillä on kollektiivisesti sellainen olo että esim. asuinalueella asuminen leimaa heitä, tai että he kokee häiriöitä ja pulmia omassa arjessaan. Ja sitä kautta segregatio vaikuttaa kokemuksiin. Ei tietenkään välttämättä esim. oman asunnon laadusta sinänsä, mutta asumisen ja sen paikan laadusta.

- Jälleen kerran palataan siihen paikkaan, ja kuinka se vaikuttaa, kuinka se alue vaikuttaa ihmisen asumiseen. Mihin asioihin pitäisi kiinnittää huomiota, ja minkälaisia toimenpiteitä tehdä juuri nyt, että Suomessa pystyttäisiin säilyttämään mahdollisuuksien tasa-arvo, jonka sinäkin tutkimuksissasi olet todennut olevan vaarassa?

Mä ajattelisin että Suomessa tehdään jo hirveen paljon hyviä asioita. Nimenomaan asumisen laatuun ja tällaiseen saavutettavuuteen, sosiaaliseen sekoittamiseen ja muuhun liittyviä asioita. Ehkä ne ydinasiat jotenkin, joihin tutkimuksen kautta kiinnittäisin huomiota ihan erityisesti olis just se semmoinen niinkuin asuinalueiden viihtyisyyden ja sosiaalisen kokemuksen myöskin parantaminen. Just ehkä se alueiden kauneus ja kokemus siitä että alueella on turvallista. Eli että me ei kiinnitetä huomiota pelkästään rakenteisiin tai seiniin, vaan miten alue koetaan, miltä se näyttää. Ja toinen asia on toki tasapainosta huolehtiminen siinä että me edelleen tehdään alueita, jotka ovat saavutettavia kaikille. Ja kolmanneksi asiaksi mä nostaisin kyllä hyvin voimakkaasti erityisesti koulut, mutta myös muut palvelut alueella. Eli että ihmisillä on sellainen luottamus lähipalveluiden laatuun ja erityisesti lapsiperheitä kovasti kiinnostaa koulut. Ja koulut on myös keino ihan konkreettisesti tukea perheitä ja lapsia ja ikäänkuin nostaa heidän mahdollisuuksiensa tasa-arvoa ja se investointi seuraavaan sukupolveen kulkee koulujen kautta.

- Puhutaan lopuksi vielä tulevaisuudesta positiivisin silmin. Visioi Suomen tilanne kahdenkymmenen vuoden kuluttua. Millainen asumisen tulevaisuus meillä voisi olla edessä?

Kyllä mun visio hyvin voimakkaasti perustuu siihen, että ensinäänkin me voidaan tehdä todella kaunista ja viihtyisää, mä oon innostunut tästä 3D-tulostamisesta ja sellaisesta ihan uudeltaisesta, myös ihmisiä osallistavasta arkkitehtuurista. Sä totesit hyvin tässä aikaisemmin omassa puheessasi että kauneus on katsojan silmissä, toki se näin onkin ja itseasiassa siihen liittyy myös yksi hyvin positiivinen mahdollisuus, eli just sellainen omaleimaisten alueiden rakentaminen. Mä oon puhunut segregatiosta, eli sellaisesta sosiaalisesta eriytymisestä, jolla on yhteys ihmisten hyvä- tai huono-osaisuuteen, sitä pidetään usein hyvin pulmallisena. Mutta sen sijaan tällainen kaupungin erilaistuminenhan on hyvin positiivinen asia, eli sellainen erityyppisten asuinalueiden rakentaminen, joka vetoaa ihmisten erilaisiin elämäntyyliin tai toiveisiin. Jotkut alueethan voi olla hyvin semmoisten esim. luonto-orientoituneiden ihmisten suosiossa, toiset taas hyvin sellaisia niinku meneviä, joissa on paljon erilaisia baaareja ja

tanssipaikkoja, kaikkea muuta hauskaa. Sit voi olla erityisesti merellisyyteen liittyviä asuinalueita tai alueita, joilla vaikka taide korostuu voimakkaasti. Näitähän on jossain määrin jo hyödynnetty meidän kaupunkisuunnittelussa, mutta tällaista positiivista erilaistumista ja juuri erityyppisiä ihmisiä viehättäviä kaupunginosiaan me voidaan hirveesti hyödyntää. Ja toisaalta kyllä ehkä siihen mun 20 vuoden visioon liittyis myös lupaus siitä, että kaikki asuinalueet on sellaisia joilta voi tavoitella ikäänkuin monenlaisia tulevaisuuksia, ja joissa voi kaikissa elää hyvää elämää. Se ois mun absoluuttinen, positiivinen visio, että me hyödynnetään uudenlaista teknologiaa erilaisten kauniiden alueiden, viihtyisien naapurustojen, joissa ihmiset myös haluaa olla ja viettää aikaa huomiseen, erilaisille ihmisille ja sitten taas toisaalta sellaisilla palveluilla, jotka on vetovoimaisia ihmisten näkökulmasta.

- Eikä pelkästään kaupunkiin muuttavien asukkaiden näkökulmasta, vaan jos aatellaan esim. matkailua, ja otit jo tuon Manhattanien esimerkiksi, niin ainakin itseäni se viehättää, just sen takia että sieltä löytyy todella niin erilaisia alueita mihin tutustua, että se on ihan loputon tutustumisen lähde, niin Helsingin esimerkiksi vois olla sellainen. Taikka Tampere, joka tällä hetkellä tuntuu olevan hyvin hyvässä nousussa, niin voisi hyvin olla tuollainen kaupunki.

Ehdottomasti. Ja meillä monia kaupunkeja on kehitetty tietyllä tavalla niin, varsinkin matkailun näkökulmasta hyvin keskustavetoisesti, on ajateltu niin että keskusta on käyntikortti. Ja niinhän se varmasti monella tapaa onkin, se on se vanha paraati-ikkuna, jonka kautta kaupunkia voi katsella, mutta mä pidän hyvän kaupungin tosi tärkeänä lähtökohdana sitä, että se on naapurustojen mosaiikki tai saaristo, jossa ihminen tosiaan haluaa seikkailla.

- Entäs minkälaisessa kaupungissa tai missä miljöössä toivot asuvasi ja seikkailevasi 20 vuoden kuluttua?

No kun mulle sattui tulemaan aluksi se Tolkien aluksi mieleen, niin mä en oikein pääse siitä eroon. Voisin kuvitella mielelläni asuvani hyvin erityyppisissä ympäristöissä, mutta jos mä nyt ihan villiksi heittäydyn tässä 20 vuoden suunnitelmassa, niin mä ehkä toivoisin, että mä löytäisin jostain sen ympäristön, joka olis niinkun viihtyisyyden lisäksi myös sopivan satumainen. Ja jotenkin kyllä mua hirveästi houkuttaisi ajatus siitä, että voisi asua jossain paikassa, joka olis luonnonläheinen, mutta samalla jollain, uudella, aivan yllättävällä tavalla urbaani. Ei tarvii ehkä olla lohikäärmettä kiertämässä talon tornia, mutta mun visio ja unelma olis että löytyis jotain sellaista, joka yllättäisi mua kaupunkitutkijana edelleen 20 vuoden päästä.

- Koitetaan tähdätä siihen. Tällä kertaa tässä A-Kruunun tarjoamassa Asumisen laatu - podcastissa katsottiin asiaa alueellisen eriytymisen ja eriarvoistumisen näkökulmasta. Vieraanani oli Helsingin yliopiston kaupunkimaantieteen apulaisprofessori Venla Bernelius. Kiitos Venla, että tulit mukaan keskustelemaan kanssani.

-

Kiitos

- Ja kiitos sinulle hyvä kuulija, että kuuntelit tärkeää asiaa asumisesta.